

TORONYIRÁNY

XIX. 28.

2025. július 13.

SZEGEDI KATOLIKUS ÉRTESÍTŐ A GLATTFELDER ALAPÍTVÁNY GONDOZÁSÁBAN

Évközi 15. vasárnap

Uram,
a népek egymástól elszakítva élnek.
A családokban viszályok dúlnak.
Háborúk szaggatják a földet.
Éhezők kiáltása riasztja
a nappalt s az éjszakát.
Uram, ne hagyj el minket,
ragadj el szeretetteddel!

Elengedjük a fülünk mellett,
ha a szomszédunk panaszkodik,
mások fájdalma s szenvedése
nem érdekel minket.
Saját gondjainkkal sem vagyunk rendben.
Miért van, hogy még jobban nyomoroznak?
S mi lesz, ha kiutat nem találunk?

Oly könnyen elmenekülünk,
ha itt a cselekvés órája,
hogyan tegyünk valamit:
a fejlődő országok messze vannak,
s a beteg családanya nyomorúságát
oly hamar elfeledjük,
bár itt van a közelünkben.

Cselekedjünk bátran? Éppen most?
Ha erre időt szánok,
elvész a pihenésem.
Ki van zárva! Ki kell kapcsolódnom!

Uram, bocsásd meg,
hogyan ilyeneket mondunk,
hogyan így nyugtatjuk meg magunkat!
Uram, ragadjon magával
szereteted!

A szentmise olvasmányai

- 1. MTörv 30,10-14** A Mózes által közvetített erkölcsi törvények megismerése és megtartása nem igényel emberfeletti erőfeszítést.
- 2. Kol 1,15-20** Jézus az emberi élet egészére vetítve az alfa és az omega.
- 3. Lk 10,25-37** A legfőbb erkölcsi törvény a szeretet egyetemes parancsa.

Az irgalmas szamaritánus

A törvénytudók, vagy más néven írástudók, a kor „teológusai” voltak, akik az Írások és a hagyomány őrzésével és értelmezésével foglalkoztak. Leginkább a farizeusok köréből kerültek ki. Epizódunk azzal kezdődik, hogy egy törvénytudó Jézushoz lép azzal a szándékkal, hogy próbára tegye. A görög szövegben a „peiradzó” ige található, amely negatív hangzású. Ugyanez az ige szerepel az ördög kísértéseire is (Lk 4,1). Az írástudó Jézus ismeretét és „igazhitűségét” kívánja felülbírálni. Kérdése lényegében megegyezik azzal, amit majd a gazdag ifjú is feltesz a későbbiekben (Lk 18,18). A kérdés tartalma, vagyis az, hogy milyen feltételek mellett nyerheti el valaki az örök életet, a rabbinista irodalomban is központi jelentőségű.

Az írástudó Jézus felfogása felől kérdez. Hol húzza meg ő a felebaráti szeretet határát? Jézus az újabb kérdésre példabeszéddel válaszol. Ebben egy közelebből be nem mutatott személyről van szó, akit a Jeruzsálemből Jerikóba vezető úton rablók támadtak meg, raboltak ki és vertek félholtra. Az említett két helység 27 km-re fekszik egymástól, és 1000 méteres szintkülönbség van közöttük (Jeruzsálem: 750 m a tengerszint felett; Jerikó: 250 m a tengerszint alatt). Az út sivatagos és sziklás területen vezet át. A környezetet különösen is alkalmas – még ma is – a rablótámadásra. A rablókról semmi közelebbit nem tudunk meg. Lehet, hogy rejtőzködő zelótákról van szó, akik rablótámadásból tartották fenn magukat (vö. J. Flavius: A zsidó háború, IV. 8,3). Az is lehetséges, hogy Jézus a rablótámadás bemutatásakor egy konkrét esetet tart szem előtt. A példabeszéd kiindulópontja tehát egy szerencsétlenül járt, félholtra vert, teljesen magatehetetlen ember, aki mindenképpen mások segítségére szorul ahhoz, hogy életben maradjon. A példabeszéd csattanója éppen az, hogy kitől kapja meg ez a bajbajutott személy a szükséges segítséget. Jézus először azokat mutatja be, akik megtagadják azt. Megdöbbenő, hogy a jeruzsálemi templomi szolgálat képviselői, egy pap és egy levita jelennek meg negatív szereplőként. A pap az áldozatbemutatásnál tevékenykedett, a levita alacsonyabb rendű szolgálatot (szent edények tisztán tartása, kapuk őrzése, az énekek zeneszóval való kísérete) látott el. Az elbeszélés szerint a kultusz képviselői Jeruzsálemből Jerikóba, tehát a templomi szolgálatból hazafelé tartanak. Jerikóban ugyanis, mivel papi város volt, nagyon sok pap és levita lakott. J. Jeremias azzal magyarázza a segítség elmulasztását, hogy a kultusz két képviselője halottnak tartotta az úton fekvő embert, s a holttest érintésével nem kívánta magát kultikusan tisztátalanná tenni (vö. Lev 21,1).

Ingeborg Pacher

Mivel Jézus nem utal a segítségnyújtás elmulasztásának az okára, nem szükséges az ilyen vagy más jellegű megokolás. A lényeg, hogy a templomi szolgálatot teljesítők teljesen érzéketlennek mutatkoznak Isten aktuális hívására, amely a rablók által megtámadott ember magatehetetlen állapotában nyilvánul meg. A példabeszédben Jézus éppen a pap és a levita magatartásának a bemutatásával hívja fel a figyelmet arra, amit a főparancs, vagyis a MTörv 6,5 és a Lev 19,18 összekapcsolása jelzett: Isten szeretete és szolgálata nem hiteles a felebarát szeretete és szolgálata nélkül.

A harmadik személy, aki az úton haladva a félholtra vert illetőre rálátal, szamaritánus származású. A szamaritánusokat a zsidók megvetették és gyűlölettel illették. Erről a 9,53 magyarázatánál már részletesebben szoltunk. Nem véletlen, hogy Jézus éppen őt választja ki, hogy magatartását szembeállítsa a hivatalos istentiszteletet végző személyek korábban bemutatott érzéketlenségével. A gyűlölt szamaritánus készségessége jelzi már, hogy a felebaráti szeretet gyakorlásában nincsenek határok. Őt ebben a pillanatban nem a nemzeti vagy vallási hovatartozás érdekli, hanem a magatehetetlen ember szükséghelyzete, amely először is együttérzést vált ki belőle, majd konkrét segítségnyújtásra ösztönzi.

Jézus a 34. versben részletesen és hangsúlyozottan sorolja fel, mit is tett a szamaritánus a szerencsétlenül járt embertársa megsegítésére. Ezzel a bevezető kérdésnek „Mit tegyek?” megfelelően ismét a cselekvés fontossága jut előtérbe. A szamaritánus nemcsak az elsősegélynyújtást végzi el, amennyiben borral és olajjal fertőtleníti a sebeket, és bekötözi azokat, hanem a sérült további gondozását is biztosítja. Elviszi őt egy nyilvános szállásra, és az ottani gazda gondjaira bízta. A későbbi ellátást előre kifizeti, sőt utólagos fizetéspótlásra is készen mutatkozik, ha az szükségessé válna. Ezáltal teljes mértékben teljesíti azt, amit az Isten ebben a konkrét helyzetben tőle elvár.

A példabeszéd ezen a ponton befejeződik. Jézus ezután egy kérdéssel fordul a törvénytudóhoz. Kérdése egyrészt visszaül a beszélgetőtársnak a 29. versben feltett kérdésére, másrészt új perspektívába állítja azt. Azt írástudó azt kérdezte: „Ki a felebarátom?” Jézus ezzel szemben arra kérdez rá, hogy a példabeszédben szereplő három ember közül ki volt a bajba jutott személy felebarátja, vagyis ki viselkedett vele szemben felebarát módjára. Az írástudó önmagából indult ki, Jézus viszont a segítségre szoruló állítja középpontba, s ezzel a törvénytudó felfogásának helytelenségét is kimutatja. Nem az a lényeg, hogy ki az én felebarátom, hanem hogy kinek válhatok én felebaráttá. Jézus pontosan ezzel a perspektíaváltással bővíti ki és teszi határ nélkülivé a felebarát fogalmának a kiterjedési körét. Ha önmagamból indulok ki, azt tekintem felebarátnak, aki olyan, mint én. Ha a szükséglet szenvedő embertársból indulok ki, akkor az ő szükséghelyzete kerül a középpontba, és nem az én személyes elvárásaim. Ugyanakkor az sem hagyható figyelemem kívül, hogy Jézus egy konkrét eset elmondásával fejt ki, ki is a felebarát. Nem elvont módon állítja, hogy minden embert felebarátnak kell tartanunk, s nem általános formában hirdeti, hogy szeretnünk kell a világon létező minden embertársunkat. Jézus a közvetlen környezetben található rászorulókra irányítja a figyelmet, s a közvetlen környezetben kér tettekből megnyilvánuló szeretetet, amely sokszor a szétválasztó korlátok átlépését is megkívánja.

A dialógust végül is Jézus útmutatása zárja le, amely az irgalmasságot gyakorló szamaritánus követésére szólít fel. A törvénytudó ezzel véglegesen megkapta a választ a jelenet elején feltett kérdésére (25. v.). Az örök élet útja az irgalmasság gyakorlása mindazok felé, akik rászorulnak arra, függetlenül minden faji, nemzeti vagy akár felekezeti hovatartozástól.

Kocsis Imre

Lenni akarok valaki

Kamaszok és életerv (6.)

Szembesülés

A sekélyben hajózó ifjak

Egy helyes terv fölfedezése

A Biblia válasza: egy életerv Istenben

A Biblia olvasásakor azt vesszük észre, hogy életünk értelmének megismerési útja szokatlan és előre nem látott sínpáron fut. Amikor hozzálátunk életervünk föl kutatásához, nem vagyunk egyedül tapasztalásunkkal és értelmi képességünkkel: „Isten maga jön segítségre, hogy az ember alázattal megkérje, vezesse őt és adja meg a legtökéletesebb válaszokat.”

Életünk titka nemcsak a mi kezünkben van. Életünk ajándék, amit Istentől kaptunk.

Isten elé nagy tisztelettel és alázattal kell mennünk! Ha az ember tudatában van saját korlátainak és kérdez és hallgatja az élő Isten titokzatos hangját, egyedül csak akkor találhatja meg a bölcsességnek – az élet forrásának – útját.

Nagy szükségünk van a szabadságra. Segítségével gyakorolhatjuk jogainkat, élvezhetjük a függetlenséget, egyszóval urai vagyunk önmagunknak. De életünket nem építhetjük egyedül. Hogy megtervezzük és kivitelezük, bele kell merülnünk egy nálunk nagyobb másik tervbe. A mi tervünk nem születik saját korlátlan teremtő vagy képzelő erőnkől, ez az Isten nagy ajándéka. A terv megvalósításában nem mondunk le személyes képességeinkről.

Megnyílunk Isten terveinek azzal a teherrel, amik vagyunk és azokkal a minőségi tulajdonságokkal, melyek meghatároznak.

Jézus: Isten terve emberi méretre

Hivatkozási minta

Hogyan ismerjük fel Isten ránk vonatkozó tervét a maga teljességében?

Isten Jézus személyében döntő formában mutatta meg az „ember-tervét”. Ezért aki „ember” akar lenni, nem feledkezhet meg Jézusról. Jézus valóban a hivatkozási modell. Az ő életerve a legszabadabb terv, melyet valaha is kigondoltak vagy megélték.

Még néhány évtized előtt is Jézus életének kínálata volt az egyetlen, amely számított. Sőt volt a múltban nem egy történelmi korszak, amikor egy nemzet egész társadalmi és politikai szerkezete a keresztény élet mutatóira támaszkodott. Nem kell azonban nosztalgiával vissza gondolni azokra az évekre, amelyeket elég sok probléma kísért, és amelyek olyan keresztény típusú valósítottak meg, amely nem volt mindig következetesen evangéliumi.

Ma Jézus életének kínálata belesüllyedt más kínálatok tengerébe és fennáll az a veszély is, hogy nem föl ismerhető.

A piacon mindenféle életválasztás kapható. Ez, bár a szabadság csúcának tűnik, a valóságban az összes életkínálat minőségi szintézisét eredményezi, és nem könnyű megállapítani, mi van itt még érték és mi nem az már.

Ma az a fontos, amit a TV reklámoz az esti híradó után. De – és remélem egyetértetek velem – nem lehet az evangéliumot a legutolsó dezodorról versenybe állítani.

Jézus, hogy kínálata eljusson hozzánk, alig valamivel több mint 30 éves életét hagyta ránk. Tette ezt azért, hogy komolyságra kényszerítsen, hogy könnyelműsködés nélkül fogadjuk el tanítását. Ezért ma mindenkinek szembesülnie kell vele.

Jézus „kihívása”

Követőjének Jézus hallatlan ígéreteket tesz: „aki hisz bennem, ha meg is hal, élni fog, sőt, aki bennem él és hisz, sosem hal meg.” (Jn 11,25-26)

„Aki hittel közeledik hozzám, többé nem éheznek, aki bizalmát belém helyezi, többé nem szomjazik.” (Jn 6,35)

„Én mint a fény jöttem a világba, hogy aki bennem hisz, ne maradjon sötétségben.” (Jn 12,46)

De ez még nem minden!... Jézus kínálatát az egyetlen lehetőségnek véli:

„Aki nincs velem, az ellenem van.” (Mt 12,30)

„Mindazok, akik előttem jöttek, rablók és banditák.” (Jn 10,8)

„Aki eltaszít engem és nem fogadja el szavaimat, van annak bírója. Ítéltője maga az evangélium lesz, amelyet hirdetek.” (Jn 12,48)

Ha ez megbotránkoztat vagy megzavar minket, valami nagyon hasonló történt velünk mint azokkal, akik Jézussal találkoztak Palesztina útjain. A főpapok és írástudók, de egy bizonyos fokig maga a zsidó nép is jól ismerte a Messiás fogalmát: már tervezgették róla a mintát, egy emberi alakot, amely ennek a népnek műveltsége köréből nőtt ki, egy történelmi és vallási klisé szerint, amelyet az idő később igazolt. Egy erőteljes alak, Izrael történelmi nagyságaihoz méltó, de mindazonáltal egy embertől született.

De Jézus tüstént megzavarja őket. Ő az, aki elmondja majd mindenkinek: mi az élet és hogyan kell az embernek azt megvalósítania. Aki megbotránkozik benne, aki elutasítja szavait és személyét, semmit sem ért meg belőle, de az önmagát és a saját rendeltetését sem érti.

Jézus az emberré lett Isten terve

„Én nem beszélek saját kezdeményezésemből, az Atya az, aki küldött, ő parancsolta meg, mit kell mondanom. Én tudom, hogy a megbízatás, amit kaptam, az örök életet hordozza. Mindazt, amit mondok, úgy mondom, amint azt az Atya mondta nekem.” (Jn 12,49-50)

„Aki bennem hisz, valójában az Atyában hisz, aki engem küldött. Aki engem lát, az Atyát látja, aki küldött engem.” (Jn 12,44-45)

Aki egy sikeres életet akar magának, annak azt úgy kell elfogadnia, amint az Jézus életében, tetteiben megnyilvánul, mert a mi rendeltetésünk, a mi terveink az övéihez vannak kötve.

Jézus kinyilatkoztatja életünk értelmét

Az isteni élet kínálata maga Jézus. Isten nem elméleti síkon nyilatkoztatta ki az „élet tervét”, hanem közölünk egy valakinek, Fiának életén keresztül ismertette meg velünk.

Jézus története, az ember igaz története, egy szegény, de teljesen szabad emberé. Egy ember, aki jobban szerette az embereket, mint a dolgokat, aki az erőszakra megbocsátással válaszolt, aki szívén viselte az ember minden problémáját.

Ő az, aki határozottan azt állítja, hogy Isten maga működik együtt az emberrel, hogy megszabadítsa, biztosítva számára egy tényleges, életre vezető utat.

Halálával és feltámadásával nemcsak azt igazolta, hogy képes legyőzni a halált, az ember legnagyobb ellenségét, de azt is igazolta, hogy élete tetszett az Istennek és a küldetést, amit az Atya bízott rá, teljesítette egészen a végsőig.

A feltámadásnak van azonban egy mélyreható jelentősége, mert új fényt vet Jézus identitására, aki nem pusztán ember volt. Ez oknál fogva az ő életterve nemcsak a legeredetibb, de egyben a legmeghatározóbb is.

(Folyt. köv.)

Fordította: P. Szőke János

*Vasárnapi jegyzet**Mindig halkabban*

Két költő találkozásában az Esti kürtszó címmel írott fordított vers nem csupán élethangulat, hanem tájvizsgálat, számadás-készület:

*A hold világa alig tűnt föl
ezüstösek a hegycsúcsok.
Az erdő halkan felsusog
s egy esteli kürt sírva tülköl.*

*Mindig halkabban, csendesebben,
mindig távolabb, távolabb...
Halálvágyban szőtt álmokat
ringatok el sok régi sebben.*

*Miért hallgat el olyan riadtan,
mikor a lelkem érte küld?
Mondd, fogsz-e sírni, esti kürt,
majd valamikor énmiattam?...*

Tán alpesi, tán erdélyi élmény? Az eredeti vers románul „született”, Mihail Eminescu a szerzője, aki 1889-ben halt meg. Klasszikus szépségű strófák mestere; „kék csillaga” végtelenség és vágy. Távolatok utazója. A fordítás *Dsida Jenőé*, ő XX. századi, s mindketten európaiak. A találkozás talán a koraiságban rejtezik. Eminescu negyvenkilenc évig élt, Dsida harmincegyig. Hogy generációnyi az eltérés? A költészet – miként a művészet maga – lassan váltja köntösét, ami pedig romantika, ma sem hiányzik, bárhogyan igyekeznek egyesek. Ezúttal nem az időfilozófia a kérdés. A természet kinövi a bölcséletet, annak legföljebb sűg: öregedő fák kérge a mulandóságnak, alpesi ormok közül a kürt akár az angyalé lehet, jóllehet nyájörző pásztoré. Ez bizony a poézis csodája: ezernyi analógia, mégis egyetlen célpontra irányul, ami a halhatatlanság.

Dsida érezte a végét: gyorsan kell távoznia. Ezért ujjong az életről, miközben azonosult a hegyi pásztorok titokzatos „tudásával”: a kürtszó a keresés és a remény – a végső találkozásban, holdfény és a bércek ezüstje „halálvágyban szőtt álmok” jele, mint fatörzsekre festett turistajel...

Így lépdélünk nappalokból az estébe, költők lépcsőjén egymás felé; a művészetben nem lehet diszkrimináció, különben rangját veszti kép, szobor, verssor. Az erdők hosszú ösvényeket takarnak, rejtik a csillagvirágot, a holdat, de egyszer megnyitják ajtaját a kristálypalotának, amelyben csak szeretettel találkozások ünnepelek...

† Tóth Sándor

hírek ..... információk

A CsaládKözPont munkatársai negyedik éve szerveznek a Zarándoktáborok keretében szülő-gyermek gyalogos vándortábort. Idén június 26-án indultak útnak a szegedcsanádi édesanyák és lányaik Tihanyból, és július 2-án Pannonhalmán fejezték be közös zárandoklatukat, melyen 10 lány és 10 anya vett részt.

A Belvárosi Plébániai Hivatal július és augusztus hónapokban csak hétfőn és pénteken 8-tól 12 óráig, valamint szerdán 14-től 16 óráig tart nyitva. A plébánia papjai - amennyiben hívják őket - szívesen meglátogatják a gyónni és áldozni kívánó ágyhoz kötött betegeket, illetve az elsőpéntekes betegeket. A klinikákon fekvő hozzátartozókhoz is bármikor hívhatók a lelképásztorok, ha a beteg azt kéri. Az igények a plébánia honlapján szereplő telefonszámon jelezhetők.

Július 16-án, szerdán 19 órától Christoph Bossert német orgonaművész hangversenyét hallgathatják meg az érdeklődők a Fogadalmi Templomban. A belépés ingyenes, szeretettel várnak mindenkit a sorozat szervezői: Nagy Péter orgonaművész és Kuzma Levente orgonista. A koncert műsora és a sorozat további koncertjeinek időpontja a domorgona.hu honlapon tekinthető meg.

Az újszegedi Árpád-házi Szent Erzsébet Plébánia nagytermében (Torontál tér 4.) nyáresti Társaskört tartanak minden csütörtökön, 19 órai kezdettel. A július 17-i előadás témája: „Nyáresti zenés verses áhítat”, melyet Orcsik Sándor és társai mutatnak be.

A Gál Ferenc Egyetem és a Szegedi Tudományegyetem közös ösztöndíjprogramot hozott létre, melynek célja, hogy hozzájáruljon a régiókban, vagy azon kívül, a pedagógus pályára készülő fiatalok élethivatása megerősítéséhez, megtartásához és elmélyítéséhez. A részletekről és a jelentkezés menetéről a gfe.hu honlapon tájékozódhatnak az érdeklődők.

A Gál Ferenc Egyetem szegedi Teológiai Kara augusztus 25-ig várja a jelentkezőket az alábbi, államilag elismert hitéleti szakokra: katekétá-lelképásztori munkatárs, katolikus teológus, hittanár-nevelőtanár, pasztorális tanácsadás és szervezetfejlesztés, katolikus egyház- és művelődéstörténet. További részletek és a jelentkezés menete a gfe.hu honlapon található.

Az Alsóvárosi Ferences Plébánia és a Szegedi Dóm Látogatóközpont által támogatott XX. Nándorfehérvári Emléknapi keretében számos program várja az érdeklődőket. Július 18-án, pénteken 18 órakor Énekmondók estje kezdődik a Látogatóközpontban (Dóm tér 16.). Július 19-én, szombaton 9.30-kor zenés gyülekezővel indul a program a Klauzál téren, majd jelmezes, zenés-zajos felvonulás indul a Mátyás tér felé, ahol zászlóforgató-, harcos- és solymászbemutatók, tánc és további programok várják az érdeklődőket. A nap végén koncerttel, majd tűzshow-val és tűzpárbajjal zárják az eseményt.

Közeledik Havas Boldogasszony napja, mely egyben a szegedi Alsóvárosi Ferences templom búcsúja, évszázadok óta a Dél-Alföld egyik jelentős vallási ünnepe. A programsorozat augusztus 2-án, szombaton indul az alábbiak szerint:

13.45 Koszorúzás Bálint Sándor szülőházánál (Pálffy utca 72.)

14.30 Koszorúzás Bálint Sándor mellszobránál (Mátyás tér)

15.00 Mária-köszöntő énekcsokor

15.30 Nyitó szentmise Bálint Sándor boldoggá avatásáért

16.30 Rózsafűzés

18.00 Szentmise a hivatásokért

19.15 Ünnepi zsoltosma

20.00 Görögkatolikus liturgia

21.30 Szabadtéri keresztút a Ferences Világi Rend vezetésével

22.30 Szabadtéri szentségimádás a quadrumban dicsőítő énekekkel – Eleven Tűz Együttes

24.00 Gyertyafényes szentmise az elhunytakért

Augusztus 3-án, vasárnap a programok a következők szerint folytatódnak:

7.00 Szentmise az édesanyai, édesapai hivatásokért

8.15 Mária-köszöntő énekcsokor, zárandokok fogadása

9.00 Ünnepi szentmise a családokért, majd körmenet

11.30 Kegyhelytörténeti bemutató

15.00 Imaóra a betegekért

16.00 Szentmise a betegekért, idősekért, orvosokért, ápolókért

17.30 Ünnepi zsoltosma

18.00 Hálaadó szentmise

Gyónási lehetőség a búcsú egész idején biztosított. További részletek az www.szeged.ferencesek.hu weboldalon olvashatók. Mindenkit szeretettel várnak a szervezők.

Kiadja a Glattfelder Alapítvány

Felelős kiadó és szerkesztő: Kiss-Rigó László
Állandó munkatárs: Bábszki Zoltán, Borz Gergely,
Cserny Szilvia, Karsai Örs,
† Tóth Sándor
Címünk: 6720 Szeged, Aradi vértanúk tere 2.